

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Horvátország és Bosznia.

A legutóbbi időkig sikerült legalább látszólag olyan színezetet adni a magyar-osztrák kereskedelmi és vámszövetségnek, mintha az ország többsége azt, mint érdekében állót, — mint olyat, amely legjobban tudja biztosítani a polgárok jólétét, a nemzet gazdasági és kulturális előrehaladását, óhajtana és annak megvédelméért kész volna sikra szállani. Ellentétben az egyéb nemzeti követelményekkel, amelyeknek megvalósításával inkább, mint politikai lehetőséggel és csak másodsorban mint nemzeti érdekekben óhajtandó céllal vettetek számot, a közös vámterületet a nemzet javaként állították oda s önmagáért óhajtandónak mondták.

Amint a közvélemény tulajdonképpeni része már réges régen a gazdasági függetlenség mellett tört lándzsát, amint az idők folyamán befészkelte magát az agyukba az a gondolat, hogy Magyarország boldogulásának első feltétele a gazdasági téren való szabad rendelkezés kivívása: úgy most a nemzet képviselői is elvetette magától az Ausztriával való elválaszthatatlan gazdasági kapcsolat egyedül üdvözítő eszméjét. Ma már — aligha fog akadni még valaki, aki oly benső hévvel állna ki nyilvánosan a porondra a magyar-osztrák — vámszövetség mellett.

A magyar közvélemény oly erővel követeli a gazdasági különválást Ausztriától, a kivívására irányzott vágy annyira fokozódik, hogy ennek tette válsága a lehetőség határai közé került. Legjobb jele ennek, hogy az osztrák irányadó körök egyértelműleg kijelentik az ő törhetetlen ragaszkodásukat a jelenlegi állapothoz. Immár nem fogjuk hallani a „Los van Ungarn“ csatakiáltást s hamarosan el lehetünk rá készülve, hogy az osztrák parlament a kiegye-

zési javaslatokat egy kettőre keresztülengedi. De most már alaposan remélhetjük, hogy végtére mégis csak sikerül kiszabadulnunk a bennünket körülölelő karokból és hogy nem leszünk adózói egy ránk nézve idegen államnak.

Igy hát kilátásunk van arra, hogy a belső fogyasztási piacot a nemzeti termelés részére biztosíthatjuk. A magyar ipar eddig csak éldegélt; egy-egy elzárt területre a fogyasztásnak, például a közhatósági szükségletek fedezése, van csak részére fenntartva, — egyébként pedig egy erősebb versenytársnak van kiszolgáltatva. Egyenesen nevet ség számba megy, hogy van itt egy Horvátországunk, mely gazdaságilag inferiorisabb az anyaországnál, amelynek ipari termelése az anyaországnál még alacsonyabb színvonalon áll, mely két millió lakosával hatalmas fogyasztó számba jön és amelyért óriási pénzügyi áldozatokat hozunk; és hogy ezzel a tartománnyal való kapcsolatnak minden előnyét egy irányunkban ellenséges érzelmekekkel viseltető ország élvezze. Hogy milyen szánalmas kicsiny a forgalmunk Horvátországgal, az kitűnik a Horvát kereskedelmi részvénytársaság kimutatásaiból, amely vállalat a magyar-horvát forgalom igen jelentékeny részét bonyolítja le. 1903-ban mindössze 3.055,457 K. volt a magyar eredetű áruk forgalma; habár ez a fogyasztás az előző évet 884,240 K-val meghaladta, abszolút véve bizony nagyon silány eredmény, mert Horvátország és Szlavónia egész fogyasztása mellett, melyet ma legnagyobb részben Ausztria lát el, ez a három millió koronányi összeg alig tesz számot.

Nehezen megoldható probléma Bosznia és Hercegovina hová való beállítása a magyar-osztrák vámterület ketté osztása esetén. Abba semmi szín-

alatt bele nem egyezhetünk, hogy e tartományt egyszerűen bekebelezzék a külön osztrák vámterületbe és hogy a magyar vér- és pénzáldozat egyedül Ausztriának teremjen gyümölcsöt. Az a megoldás nem képzelhető, hogy Magyarország és Ausztria is külön-külön-vámközösségben éljen Boszniával, — mert hisz ez esetben Bosznián keresztül az osztrák áru akadálytalanul tódulhatna be hozzánk.

Nem lehet majd más megoldást találni, mint hogy az okkupált tartományok szintén egy külön vámtestet fognak alkotni és saját autonóm tarifájuk lesz, melyet egyformán fognak alkalmazni úgy Magyarországgal, mint Ausztriával szemben. Igaz ugyan, hogy Ausztria iparának nagyobb fejlettségénél fogva egyenlő behozatal feltételek mellett óriási előnyben lesz a magyar ipar felett; viszont azonban remélhető, hogy ez utóbbi az önnálló vámterületen belül lassanként annyira meg fog erősödni, hogy a külföldi iparral sikerrel kelhet versenyre.

Amíg Ausztriának dolgozunk, addig nem gondolhatunk a nemzet előrejutására; az önálló vámterület, erőteljes magyar ipar és kereskedelem, egyszóval erőteljes nemzeti termelés kifejlődése adhatja csak meg a magyar nemzeti állam szilárd anyagi fundamentumát, fundamentumának szilárd anyagát.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. márc. 6-án.

A királyi kihallgatások Bécsben holnap folytatódnak. Hivatalosak holnapra a felséghez: Apponyi Albert gróf, Hódossy Imre és Tóth János. Mind a három politikus ma délután az öt órai gyorsvonattal Bécsbe utazott.

A mi már most magát a helyzetet illeti, az változatlan. A képviselőház e hónap 8-án, szerdán, ismét

összeül, hogy a mandátumok végleges igazolását és a bizottsági választásokat megejtse. Ezen az ülésen hívja fel az elnök a dupla mandátum tulajdonosait, hogy nyolc napon belül nyilatkozzanak, melyik megbízást tartják meg. Értesüléseink szerint Lukács László pénzügyminiszter Kőrömbánya mellőzésével Győr városa mandátumát tartja meg, Barabás Béla Arad megbízólevelét, Graenzenstein Béla államtitkár Sopront és Sándor János államtitkár Marosvásárhelyt. E szerint tehát Kőrömbánya, Vác Oravica és Nagy-Szöllős újra választ képviselőt.

A képviselőház mindenesetre e hó 9-én csütörtökön is tart ülést, hogy azonban azontul a válság végleges megoldásáig, elnapolja-e magát vagy sem, erről a szövetkezett ellenzék vezérlő-bizottságának holnap délelőtt 10 órára összehívott értekezlete dönt majd. Ez az értekező határoz majd afelett is, vajjon a szokásos fölratot már most nyujtsák-e be, vagy csak akkor, amikor az új kormány megalkult. Vannak, akik azt hangoztatják, hogy a fölratot már most be kellene terjeszteni és ebben a fölratban bele kellene szövegezni egyrészt a válság okait, másrészt pedig a nemzet kívánásait. Mások meg azt hangoztatják, hogy addig, amíg a királyi kihallgatások nem fejeződtek be, akcióbba lépniök a szövetkezett baloldali pártjainak már ildomossági okokból sem szabad.

A holnapi keddi napon az est folyamán az összes pártok értekezni fognak és ekkor dől el, vajjon a képviselőház permanenciában maradjon-e vagy se.

A háboru.

Tokio, március 6.

(Hivatalos.) Oyama tábornagy jelenti, hogy Mukden körülfárása csaknem egészen sikerült. Az oroszok Nogi tábornok csapatai elől Tien-lienbe vonulnak vissza.

Tokio, március 6.

A Hun folyó jege egészen elolvadt. A külföldi attasék az oroszoktól utasítást kaptak, hogy Vladivosz-tokot hagyják el.

Czúkor Andor zongorahangoló

városunkba érkezett és elvállal zongorahangolásokat a legjobb kivitelben és a legjutányosabb árban.

Csak 1 hétig tartózkodik itt!

Található Bány-szálloda 18. szám alatt.

London, március 6.

A „Morningpost” jelenti Sanghainál 4-éről: A japánok nyolc hadosztályból álló ötödik hadsereget akarnak kiállítani, mely 140.000 főnyi lesz és az 1887—1891-iki évek tartalékaiból fog állani. Három hadosztály már Korea északkeleti részébe érkezett. Ezeknek egy része hir szerint Vladivosztok felé vonul, a másik pedig megkísérli az orosz mandzsourszági hadsereg balszárnyának megkerülését.

London, március 6.

A Reuter-ügynökségnek Kuroki főhadiszállásán levő tudósítója jelenti 4-éről: A japánok a bal orosz szárny megerősített állásai ellen hevesen tüzeltek súlyos ostromágyukkal. Lehetetlennek látszik, hogy az erősítések sokáig ellent tudjanak állni a hatalmas lövegeknek. A Reuter-ügynökség jelenti tegnapi Kuroki főhadiszállásáról: A japánok a Hunhón tul jelentékeny győzelmet arattak, amennyiben a 16. hadtest rövid időn belül Európából érkezett két hadosztályát csapatonként megverték és azokban nagy kárt tettek. A japánok nagymennyiségű lövészerzsákmányoltak.

Két estély.

Fényes estély volt szombaton este ifj. bajsai Vojnich Sándor termeiben, aki társadalmunk nagy sajnálatára csak a nyarat fogja még városunkban fölteni s azután fölköltözik a fővárosba. A fényes termet megtöltötték társadalmunk előkelőségei, akiket a jókedv a hajnali órákig együtt tartott. A jelenlévők a szeretetből és tiszteletből fakadó sajnálkozásukat fejezték ki, hogy ifj. Vojnich Sándor távozik körünkől.

Az estélyen ott voltak: Bezeredy István főispán és családja, Biró Károly dr. polgármester és családja, Vojnits István báró, Borovicsény Gyula ezredes és neje, Szalachy és neje, Kiss Aladár és neje, Reichl Ferencz és neje, Flatt Viktor dr. és neje, özv. Hidegh Árpádné és leánya, Kovács Gyuláné, özv. Vojnich Jakabné, Vojnich Piroška, özv. Gencsné Mariska, Jankovics huszárkapitány és neje, Magyar Jenő, Purgly Sándor és neje, Piukovich József, Vermes Béla és neje, Antunovits József dr. és neje, özv. Vojnich Máténé és leánya, Vojnich Stufi, Polgár József és neje, Regényi Lajos és családja, Balázs Tihamér és neje, Brabézt ezredes és neje, Vezér főhadnagy, Szabó huszárkapitány és neje, özv. Gábry Lászlóné és leánya, Veszely Ödön dr. és neje, Neuman nővérek, Nagy Akos és neje, Lebach János és családja, Fölzer István és neje, Geier Henrik, Skozza Zoltán, dr. György Gábor, Weisz Aladár dr., Máhr Antal, Marián Miklós, Eperjessy Béla, Emanuel Győző, Decker Gyula dr., Csiky Imre, Papp Sándor, Ernuszt Gyula, Aczél Imre, Fábrián Aladár dr., Szerdahelyi Sándor dr., Marsó László, Salánky József dr., Oláh Gyula, Streliecky Antal, Solty dr., Hajnal József, Kosztán Miklós dr., Fischer dr. biró, Kindris Gábor, Veinhard Manó, Szeghő Fülöp, Békffy Gyula, Szalay Mátyás, Mucsy György, Vojnich Gyula dr., Geréb Mihály dr., Bilitz Hugó dr., idb. Frankl István, ifj. Frankl István, Kla-

dek Mihály igazgató tanító, Hirka Balázs hitoktató, dr. Friesz József, Váli Gyula, Gál Ferencz, Bagosi László, Váli Dezső, Haverda Mátyás, Piller Artur dr., Varga Ágoston, Vermes Gyula, Szakonyiék, Berzeviczy kamarás, Vojnits Béla, Vojnits Andor, Vojnits Oszkár dr., Samarjai huszártiszt, Petrovits Elek dr., Sághy Károly, Grob, Kubassy, Tomesányi, Ivánovits, Meskó, Vajda katonatisztek, Landauer Adolf dr., Ásványi Lajos, Janiga János dr., Vojnits Elemér, dr. Matievits István, Miloszavlevits Milán, Milkó Izidor dr., Lichtneckert Károly és András, Vojnits Simonék, Vojnits Antal, Csillag Károly, Dugovich Imre, Dulics A. Jenő, Zseni István, Sierbán János, Kallivoda főerdész.

Estély a polgármesternél.

Vasárnap este Biró Károly polgármesternél volt vacsora. Szabadka törvényhatósági bizottsága és a tisztviselők voltak hivatalosak. Számszerint vagy háromszázan jelentek meg a polgármester vendégszerető házában, ahol a jó háziur iránti szeretet és tisztelet tartotta együtta vendégeket jókedvben a hajnali órákig.

Szinte kötelesség megírni erről az estélyről, hogy Szabadkán politikai pártkülömbőség nélkül elismerik Biró Károlynak azon kiváló érdemeit, melyet közel három évi polgármestersége alatt magának a város ügyeinek vezetése körül szerzett. Ott voltak a függetlenségi pártiak, ott voltak régi Mamuzsich pártiak, s egyetleneknek se jutott eszébe, az országos politika, amivel külföldben, polgármestersége óta, Biró Károly dr. sem foglalkozott.

Es különös érdeme Biró Károly dr. polgármesternek az, hogy Szabadka polgárainak együvé tartozását, az együvé tartozás érzelmeinek és gondolatának megerősítését akarja fejleszteni szeretett városának érdekében. És ez előtt az érdem előtt meg is hajol minden elfogulatlan polgár.

Az estélyről mindenki azzal a jóleső meggyőződéssel távozott, hogy aminő jókedv uralkodott az estélyen, olyan buzgó és nagy szakértelemmel vezetett jóakarattal intézi sikeresen a közjóért Szabadka ügyeit.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Március 7. A m. á. v. altiszti kör műkedvelő szakosztályának hangversenyyel egyb kötött házi estélye saját helyiségében.

Március 7. Nagy álarcos bál a Pest szálloda összes termeiben.

Március 9. Cigánybál, a Spitzer Ignác féle vendéglőben.

Március 9. Lakatos Csendes Mátyás cigánybálja Szemáry-féle vendéglőben.

Uj regényünk. Mai számunkban kezdjük a legelső német bűnügyi regényiró, Freytag Ottó egyik legszenzációsabb bűnügyi regényének közlését. Száznál több kiadást ért már e regény, s így bizunk abban, hogy olvasóink is bizonyára a legfeszültebb érdeklődéssel fogják olvasni.

— Március 15-ének ünneplése. A nemzeti eszme újjáébredésének,

a sajtószabadság fényes diadalünnepének évfordulóját a helybeli függetlenségi kör az idén a szokottnál is nagyobb ünnepek keretében szándékozik megünnepelni. A függetlenségi kör tegnapi ülésén ezen tárgyban előterjesztettek egy indítványt, mely a nagyobb szerű ünnepek megtartását és általános munkaszünetet célozza. — Az indítványt általános helyesléssel fogadták el az egybegyűltek és ünnepi istentiszteletből, emlékünnepekből, szabadság-lak mából és színházi díszelőadásból álló nagyszabású emlékünnepe rendezését határozták el valamint azt is, hogy az üzlettulajdonosokat felkérjük, miszerint üzleteiket — legalább az ünnepek ideje alatt — zárva tartassák.

— Uj gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Lackovits Béla felsőkaboli lakost Bács-Bodrogh megye titeli járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

— A képezde gyászja. A tanítónőképző intézet növendékei közül hirtelen, váratlanul kiragadott a kegyetlen halál egy kedves, tehetséges leánykát. Fekete Teréz Matild, III. éves növendék, a ki egy hét óta betegeskedett, s kit ezért édes anyja enyhébb klíma alá akart ma vinni, influenzás tüdőlobban, ma reggel váratlanul elhunyt. A kedves fiatal leány testvére volt Fekete Máriának, az intézet benlakó tanítónőjének. Az ifju halottat beszentelés után a déli vonattal szülőföldjére, Félégyháza-ra szállították, hogy hamvait ott adják vissza az anyaföldnek. „Elvitte a szülők vidámságát, legszebb remények gazdag bimbóját.”

— Az 1906. évi képviselőválasztók összeírása. A központi választmány a legközelebbi napokban ülést fog tartani, amelynek tárgya az 1906. évi képviselőválasztók névjegyzékét összeíró küldöttség megalakítása és kiküldése lesz.

— A Szabad Lyceum felolvasása. A szabadkai Szabad Lyceum egyesület tegnap délután a főgymnasium dísztermében tartott felolvasást. A felolvasó asztal mellől ezuttal dr. Winkler Elemér, a szabadkai fiatalság e kiváló műveltségű tagja foglalt helyet és mindvégig feszült figyelem közepette fejtegette előadásának nagyérdékű tárgyát: A boszut. A nagy jogi és társadalmi ismeretekről tanuskodó tanulmány a megjelent nagy számú mindkét nembeli előkelő közönség körében általános tetszésben részesült.

— A katonai építkezések. Az uj katonai építkezések tárgyában ma délután ülésezett a kiküldött vegyes bizottság dr. Biró Károly polgármester elnöklete alatt. A bizottság a miniszter leiratának megfelelőleg a részlettervek megállapításával foglalkozik.

— Halálozás. Súlyos csapás érte dr. Jócics Miloradot, törvényszékünk bíróját. Édes atyja Jócics Mladen f. hó 3-dikán este 10 órakor meghalt. A család a következő gyászjelentést bocsájtotta ki: Mély fájdalommal értesítjük barátainkat és ismerőseinket, hogy felejthetetlen jó férjem, nemesszívű drága atyám, illetve apósom, nagyatyánk és sógorom Jócics Mladen ügyvéd és földbirtokos, Bácsmegeye hat. biz. tagja stb. volt fősolgabíró és megyei ügyész, hosszú és kinos szenvedés után f. évi március hó 3-án este 10 órakor életének 77-ik évében jobblétre szenderült. Drága halottunk holt teteme a gör. kel. szerb székesegyházban vasárnap,

március hó 5-én délután fél 3 órakor fog beszenteltetni s azután a család sirboltban eltemettetni Óbecse, 1905. március hó 4-én. Örökké áldott legyen emléke! Predragovits Kristóf sógora, Jócics Ml denné szül. Predragovits Emilia özvegye, Jócics Milorád fia, Jócics Milorádné szül. jenopolyei Bibits Danica menyje, Jócics Fedor, Jócics Eugén unokái.

— A Kereskedelmi Egyesület legközelebbi táncestélyét március hó 11-én fogja megtartani, a mely alkalomra külön meghívók nem lesznek kibocsájtva és a legutóbbi táncestélyre szóló meghívók maradnak érvényben.

— Panasz az ügyvédek ellen. Fabinyi Ferenc, a szegedi királyi ítélőtábla elnöke most egy kimutatást állított össze arról, hogy a tábla területéhez tartozó törvényszékeknél hány ügyvéd ellen volt eljárás az utolsó három év alatt. Ime az eredmény: A szegedi törvényszéknél 122 panasz érkezett be, a szabadkai törvényszéknél 95, a nagyikindai törvényszéknél 105, a nagybecskereki törvényszéknél 35, végül az újvidéki törvényszéknél 61. Összesen tehát 464 panaszt adtak be ebben a táblai kerületben, ami bizony elég szép szám.

— Alapszabályjövahagyás. A bács-bodrogh megyei „Cservenkei önkéntes tűzoltó egyesület” alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyó záradékkal látta el.

— Véres kocsmai verekedés. A külvárosi fiatalság szokásos ünnepi kedvtelése ma délután ismét véres kimeneteli összekoccanást eredményezett az V. körben. Nagyobb csoport verődött össze az ugy nevezett Buger-féle kocsmahelyiségben és addig élvezték e sillert mignem harcias hangulat támadt egyesekben, akik aztán csakhamar dulakodni kezdtek egymással. A veszedelmes multság vége az lett, hogy hárman Pletl János és Pletl Miklós testvérek, továbbá Govorkovits Brunó 10-15 sebből vérezve maradtak a rögtönzött csata színhelyén. Életveszélyes sebeikkel a mentők mindhármukat a kórházba szállították.

— Hirtelen halál. Kollár Péter 66 éves IV. körű lakos ma délelőtt 9 órakor lakásán hirtelen elhunyt. Holttestét kiszállították a bajai temető hullaházába, a hol a halálok kiderítése végett holnap rendőri boncolást ejtenek meg rajta.

— Kéménytűz. Ma délután 1 órakor özv. Vojnics Máténének Kossuthutcai palotájában kéménytűz keletkezett, de komolyabb veszély nem fenyegetett, úgy hogy még a tűzoltók beavatkozására sem volt szükség.

— Letartóztatott szabadkai zsebtolvajok. A topolyai rendőrségtől ma távirati értesítés érkezett rendőrségünkhöz, hogy a topolyai vásár alkalmából átrándult három szabadkai cigányasszonyt zsebtolvajlás miatt ott letartóztattak. A tetten kapott vendégszereplők id. Kovács Róza, Lakatos Mihályné és Kovács Róza ismert és többször büntetett zsebelők.

— Tárcadobók letartóztatása. Mult hó 12-én értesítette a szegedi rendőrség a szabadkai rendőrséget, hogy a szegedi vásárban Kiss Györgyné szőregi lakosnőt három egyén az ismert tárcadobási módszerrel 195 korona képzézetől fosztotta meg. A nyomozás azóta erőlyesen folyt a tettesek kézrekerítése iránt és tegnap a polgári rendőrök három gyanus egyén letartóztatása által el is csípték

a jeles közkereseti társaságot Drobiná Lajos őrszállási, Hódos Alajos felső-szentiváni és Horvát Hódi György szabadkai lakosok személyében, a kikre teljesen ráillettek a személyleírások. A letartóztatottak egyike beismerte a tárcadobást, de később visszavonta vallomását. A károsult nő azonban mindhárom egyénben ráismert kifosztóra. Az eljárás folytatása végett mindhármukat a szegeci rendőrséghez fogják továbbítani.

— **Rendőri hír.** Fischer Mór bacsstopolyai kereskedő panaszt tett a rendőrségen, hogy Pertics István, akit megbízott azzal, hogy egy borszállítványt a vasuton feladjon, egy börtört eltulajdonított és eladta.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Dedin János 22 év, Neszvecskó József 12 hó, Petrik Mátyas 20 nap, Vizi Brunó 51 év, Zsolnár Magdolna 12, Gabrics Koléta 6 nap, Márki Erzsébet, Pusin Tádía 77 év, Pap Antalné Lackó Verona 79 év, Scheffbauer Béla 20 év, Bencsik Miklósné Kohajda Erzsébet 75 év, Koponovics Jakab 1 hó, Bédics Viktoria 1 hó. Született: 31, 18 fiú, 13 leány. Házasság: Szabó János—Kiss Aurél, Szalma B. János—Csákovits Viktoria, Sefics Pál—Mikulásovics Alojzia, Dulics János—Dulics Rozália, Zárics Márk—Kopilovics Anasztázia, Drenkovics Menyhért—Gabrics Anna, Basics P. Gergely—Csincák Mária, Urbán János—Móric Róza, Polyakovics Brunó—Zsolnai Ilona, Márton István—Czelai Katalin, Pipic János—Dusnoki Katalin.

— **Sok pénzt takarít.** ha vászonemű, női és férfi férfinemű közvetlen gyárakból rendel. Cim *Kereskedelmi iroda* Budapest, Kerepesi-ut 65. szám.

Farsangi krónika.

Álarcosok garázdálkodása.

A városi hatóság néhány év előtt engedélyt adott arra, hogy a farsang három utolsó napján a lakosság kénye-kedve szerint áldozhasson Carnevalnak, illetve az álarcosok felvonulását és ezzel a jókedvű fiatalok csoportosulását beavatkozása nélkül engedte lefolyni.

Az előző néhány évben minden komolyabb rend- és biztonságháborítás nélkül ujjongott a farsang utcaközönsége a bohóság ünnepeinek, de az idén már a jókedv harmoniájába annyira zavaró, sőt veszedelmes momentumok elegyedtek, hogy a farsang utcai ünneplésének megisméltése elsősorban közbiztonsági szempontból veszélyesnek bizonyult.

A nappali felvonulásoknál bicskázások, verekedések történtek, az éjszaka homályában pedig a farsangi mulatózók, felhasználva az álarcos viselésének alkalmosságát, rabló-támadások inszcenirozásától sem riadtak vissza.

A vasárnap történtek intő példaul szolgálhatnak s ha már ezuttal késő is a rendőri beavatkozás, de jövőben a kedélynyilvánulás elnyomásának árán is gátat kell vetni az álarcosok rakoncátlanokodásának.

Eddigél a következő esetekről nyertünk értesülést:

A tegnap délutáni farsangi álarcos menetek alatt Rogics Jakab mészáros-tanoncnak téglával a fejét beütötték, Stefanovits Gáspár kesztyűs-tanoncnak a kezét szurták meg, Hallgass Endre kárpitos inast megszurta és a fejét is beütötték.

Vojnics H. Imrét tegnap éjjel 2 és 3 óra között egy táncmulatságból

hazafelé menet a Szt.-György templom előtt három álarcos egyén megtámadta, a földre teperték és 40 koronát tartalmazó pénztárcáját erőszakkal elvették tőle.

De a rendőrség tudomásán kívül eső számos hasonló eset történt alig 24 óra lefolyása alatt, sőt olyanokról is van tudomásunk, amelyekben, mint megtámadottak városunk társadalmának előkelőbb tagjai is érdekelve vannak.

Igy aztán odajutunk, hogy az életveszélyes orvtámadások elől csak úgy fogunk kitérhetni, ha felfegyverkezve, kísérettel lépünk, különösen az esti órákban, az utcára, mert épen a legforgalmasabb utcákban fordultak elő a farsang ürügye alatt garázdálkodó közveszélyes egyének szereplései

Véres családi dráma.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, 1905. március 6.

Vasárnap éjjel a Ferencváros egy kis utcájában véres családi dráma történt.

Estefelé a IX. kerületben levő Márton-utca 13. számú házból nagy lárma s veszekedés zaja hallatszott az utcára.

Hamarosan kiszivárgott a hír, hogy a háztulajdonossal Darmstädter Györggyel veszekedik a fia, aki pénzt követel az apjától s egyéb anyagi kérdések is szóba jöttek.

A lárma vége az lett, hogy az ifjú Darmstädter nagy káromkodások közt elrohant hazulról.

A veszekedés által felhevített Darmstädter Ferenc elrohantva az apai házból, egy korcsmába ment, ahol alaposan berugott.

A különben is elkeseredett ember a szesz hevéből még jobban felhevítve elhatározta, hogy megöli az apját.

Éjfél után hazatértorgott. Oda-haza már mindenki aludt, mikor a gyilkos szándéku fiú kezében egy a konyhában szerzett éles késsel berontott. Egyenesen ágyban fekvő apjához támolgott s le akarta szurni.

Meg is szurta az apját, több helyen, mire az apa birkózni kezdett a fiával s közben előkapta a párna alatt levő revolvert.

Mindez sötétben történt s a családtagok csak a kétségbeesett küzdelem zajára ébredtek fel s gyújtottak lámpát. Alig lett világos a szobában, két lövés dördült el s az apa lelőtte rátámadó fiát.

Mind a két lövés golyója talált s a gyilkos fiú véreben fetrengett a szoba padlóján, A több kés szurásoktól elgyengített ember szintén elvesztette eszméletét.

Pár perccel később már megérkeztek a mentők, akik mind a két súlyosan sérült embert a Rókusba szállították.

TAVIRATOK

Robbanás egy drogériában.

Budapest, márc. 6. A Bécsi-utca 2. szám alatti Petrovics-féle drogériában ma reggel 8 órakor eddig meg nem állapított okból benzín-robbanás történt. Az égő benzín meggyújtotta az álványokat, úgy hogy az egész üzlet pillanat alatt lángban állott, A tüzhöz Breyer se sédtiszt vezetőjével a központi és a IX. kerületi tűzörsegek vonultak ki, akiknek másfél órai kemény munka után sikerült a veszedelmet

lektüzeni. A kár körülbelül 4000 korona. A rendőrség megindította a vizsgálatot, kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

Eltűnt pénzzállítvány.

Budapest, márc. 6. Minchenből jelenti egy távirat: A rendőrség jelentése szerint tegnap a helyi főpályaudvaron az ulm-salzburgi vonat postakocsijából három postazaeszkő tűnt el 12—15.000 márka tartalommal.

TANUGY.

Tanítói tanácskozmány. A tanyai tanítói kar f. hó 3-dikán tartotta havi tanácskozmányát *Meznerics* Ferenc, felügyelő igazgató elnökelete alatt.

A tanácskozmányon *Farkas* Mari ludasi tanítónő értekezett alapos szaktudással a »Virágok« című olvasmányról.

Érdekes tárgy volt a tanyai tanítók előléptetése. Eszerint a vásosba az iskolaszék tanítót többet nem választ, hanem az itt megüresedő állásokra a működő rendes tanyai tanítók léptetnek elő, működési idejüknek megfelelően. A tanyai tanítói kar teljes számban jelent meg az értekezleten.

Iskolaszéki ülés. Folyó évi március hó 9-én délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor a központi községi elemi népiskola nagytermében iskolaszéki ülést tartatik a következő tárgysorozat mellett: 1. A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag jelölése. 2. kir, tanfelügyelőség átírata, mellyel a f. évi február 9-én tartott ülés jegyzőkönyvét visszaküldi. 3. A közigbizottság határozatai a tanítók szabadságolása tárgyában, 4. U. a. határozata Kovács Endre és özv. Dékicsné O. Anna díjleveleik jóváhagyása tárgyában. 5. U. a. határozata a kulttanítók előléptetésére — vonatkozó isksz. határozatnak a miniszterium által történt jóváhagyása tárgyában. 6. Az elnökség jelentése a tankötelesek mulasztásai tárgyában. 7. Városi tanács határozata három segéd-tanító alkatmazása tárgyában. 8. Népisk. felügy. igazgató jelentése Csajkás Lukács tanító részére gazd. ism. iskola tanításáért járó tiszteletdíj utalványozása tárgyában. 9. U. a. jelentése Kádár József és Kubatovicsné Sz. Róza szabadságolása s helyettesítése tárgyában. 10. U. a. jelentése a sebesics-boszniái iskola tanításának ellátása tárgyában. 11. U. a. jelentése a bel és külterületi iskolák husvétii áttisztítása tárgyában. 12. Három külterületi tanító előléptetése az üresedésben levő három belterületi tanítói állásra. Az ezután beérkező tárgyak megtekinthetők az isksz. jegyzői irodában.

SZINHÁZ.

János vitéz. A Bob herceg sikerét is fölülmulja azon óriási érdeklődés, mely a színházlátogató közönség körében a most folyó előadások iránt nyilvánul. A János vitéz sikere olyan, amintőre a legörebbek sem tudnak visszaemlékezni, de ezen épen nem csodálkozhatunk. A János vitéz az első igazi magyar operette, a melynek zenéje és tárgya egyaránt teli de teli van szivreható, lelkesítő hazafias momentumokkal. A János vitéz diadala nemcsak a magyar szerzők sikerét jelenti, hanem a magyar könnyed zene megteremtése által a magyar zeneirodalomban korszakalkotó esemény. A mi színpadunkon annál is inkább érvényesül

János vitéz diadalma felvonulása, mivel a mi derék társulatunk szinte erejét meghaladó ambícióval ismerte fel és oldotta meg a nagy és nemes feladatot. Legyünk tehát hálásak érte és adjuk meg első sorban nekik az elismerést. A szereplők kiváló alakítását már méltattuk ezen a helyen, nem maradhat el azonban társulatunk kitűnő rendezőjének Rátkai Sándornak dicsérete, ki fáradhatlan buzgósággal vitte ilyen nagy jelentőségű sikerre a János vité előadását. Akik ismerik mindama, különösen technikai nehézségeket, amelyekkel színpadunkon meg kellett küzdenie, tudják méltányolni igazán és első sorban az ő érdemeit.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A magyar kanizsai rablógyilkosok előtt ma délelőlt hirdették ki a törvényszék büntető tárgyaló termében a kir. Curia ítéletét. Németh István, Csesznek Mihály és Katona Károly látható örömmel vettek hivatalos tudomást a kedvező ítéletről. Néhány hét múlva mindhármukat egyik országos fegyintézetbe fogják szállítani.

MULATSÁG.

Szabadkai kereskedő ifjak mulatsága.

Folyó hó 4-én szombaton tartotta a „Szabadkai Kereskedő Ifjak Társulata“ ez idei táncmulatságát a Kereskedelmi Egyesület összes helyiségeiben. A táncot megelőzőleg Zerkovics Emil fővárosi kereskedelmi szakiró hat hónapi amerikai utjáról felolvasást tartott, a melynek folyamán összehasonlította hazánk kereskedelmét az amerikai kereskedelemmel, de főleg a kereskedelmi alkalmazottaknak ténykedéseit és magán életét fejtegette és sok oly érdekesítő dolgokat adott elő az amerikai kereskedelmi alkalmazottakról, a melyek előttünk egész ismeretlenek voltak és a hallgatóság figyelmét teljesen lekötötték.

A felolvasást reggelig tartó tánc követte, szóval mondhatjuk, hogy a rendezőség fáradozásait siker koronázta, amennyiben a jelen volt közönségnek igazán élvezetes estét sikerült szerezni. A mulatság úgy anyagilag mint erkölcsileg várakozáson felül sikerült. Jelen voltak Dr. Biró Károly polgármester, Varga Károly, Birkáss Gyula, Vermes Béla, Mamuzsics Félix stb.

Asszonyok: Veisz Jakabné, Vass Ferencné, Neuhaus Bernátné, Rainer Mórné, Frisch Józsefné (Kisszállás), özv. Krenzlein Józsefné, Szojtkovics Dusánné, Kammerer Mihályné, Hahn Pálné (Ómorovica), Hahn Lajosné, özv. Kovács Józsefné, Asszinger Salamonné, Schreier Rezsőné, Láng Dávidné, Dr. Rosenfeld Mórné, Freudenberg Zsigmondné, Bende Ignácné, Valdhauser Jakabné, Neuhausz Lipótné, Hirsch Hermanné, Licht Samuné, Lányi Mórné, Grád Ignácné, Rosenfeld Arminné, Goldmann Bertalanné, Seidner Sándorné, Licht Jakabné, Spitzer Samuné, Volvovits Jakabné, Décsy Lipótné, Kainer Vilmosné, Buchwald Lipótné, Verseny Gyuláné, Baksy Józsefné, Veisz Ignácné, Klopfer Simonné, Landau Lázárné, Maurer Antalné, Maurer Mihályné, Taussig Vilmosné, Dr. Grünvald Mórné, Dr. Vécsei Samuné.

Leányok: Bandi Paula, Kuntity Matildka, Kovács Gizike, Taussig Erzsike, Ivánovits Natália, Frisch Mariska (Kisszállás), Rónai Ilonka,

Grünwald Rózsa, Landau Nővérek, Weisz Sarolta, Erlich Ilonka, Erlich Gizella, Nojcsék Vilma, Kainer Ilon, Spitzer Ilona, Licht Vilma, Goldman Margitka, Volvovits Teréz, Neuhausz Ilonka, Hirsch Róza, Veinberger Teréz (Siófok), Rosenfeld Eszti, Láng Riza, Schreier Nővérek, Asszinger Gizella, Hahn Vilma (Ómorovica).

Szabadkai Kath. Legényegylet mulatsága.

Folyó hó 5-én vasárnap tartotta a Szabadkai Kath. Legényegylet az ideai farsangi táncmulatságát saját helyiségeiben, a mely igen szépen sikerült és a nagy terem egész zsúfolásig megtelt a mulatni vágyó ifjúsággal. A rendezőség minden tőle telhetőt megtett, hogy egy szép kis mulatsággal fejezze be az ideai farsangot, a mi sikerült, mert egész világoskor oszlott csak szét a mulatni vágyó közönség.

Jelen volt leányok: Nagy Teréz, Bognár Katica, Návay Etelka, Schmidt Juliska, Kuranda Margit, Barta Erzsike, Hicsik Teruska, Vidákovics Rózsika, Hegedüs Etelka, Kocsis Etelka, Horváth Terike, Nagy Margitka, Göncöl Etelka, Bankó Maca, Horváth Mariska, Fényes Katica, Horváth Mariska, Kuranda Rózsika, Németh Mariska, Loncsárovics Paula, Szeitz Teruska, Dózsány Vituska, Vörös Katica, Kiss Ilonka, Zsufá Irma, Vrabc Katica, Kovács Mariska, Vönek Rózsika, Sameskó Etelka, Horváth Rózsika, Vasut Teruska, Garzsó Margit, Horváth Ilonka, Hepele Jozefa, Kulcsár Juliska, Szekeres Teruska, Mózes Margitka, Steinfeld Etelka, Holcér Mariska, Nagy Mariska, Tóth Ilonka, Mihály Etelka, Sulyok Mariska, Horváth Teruska, Szeif Gizike.

REGÉNY CSARNOK. Sötét hatalmak.

M. nagyobb vidéki városban, a jó anyagi helyzetnek örvendő lakásaitól meglehetősen távolságban, a város falai mellett, emelkedik a város családi háza. Kaszárnyaszerű épület, kellemetlen benyomást kelt. A nép a könnyek házának nevezi.

Három emeletes és homlokzatával meglehetősen nagy területet foglal el. Az ablakal kicsinyek, melyeknek piszkos zöld üvegei ólomba vannak foglalva. Egy-egy üveget papir helyettesít. A legtöbb ablakból rongyok és a legrikítóbb színű ruhadarabok lógnak száradni. Egyik-másik ablakon moli- szövetet látni, mely a függöny névre tart igényt. Ilyen ablak azonban, amely az élet kényelmesebb voltát árulná el, kevés van.

Reggeltől késő estig férfiakat, asszonyokat, gyermekeket láthatni a háza be és a házból ki rajzani. A sápadt, beesett arcok, a szemek kifejezéstelen tekintetei, a szükség a gond, a könyvek hosszú történeteit beszélnek el. A legszomorúbb benyomást azonban azok keltik, akik látóhatólag erőlködnek, hogy nyomorukat elrejtse a világ fürkésző tekintetei előtt.

Külsőleg nagyon jól néznek ki a tisztá feldozott ruhák, de ha mélyebben tekintünk, — ha e szegények sziveit vizsgáljuk, akkor lemondunk a korán megalkotott véleményről, a mely szerint a lélek nyugalma és boldogsága a nyomor hű kísérői. Rettenetesen nehezen küzdenek a szegénység sötét kísérői,

a testi és lelki elvetemedettség ellen. A nyomor által gyengített erejük teljességével küzdenek, míg az erkölcsei megállj a szellem ereje ki nem éhez, míg lelkük üres nem lett, s a sorssal szemben közömbössé, hidegké nem váltak. Akkor már nem szégyenlik sem rongyaikat, sem magukat, — elértek a rég óhajtott nyugalomhoz, a temető nyugalmához.

A családi ház belseje még rosszabb benyomást kelt. Szűk, meredek lépcsők vezetnek a szűk folyosókra, melyek még nappal is sötétek. Egy csomó, folyó számmal ellátott ajtók nyílnak a lakosztályokba. Minden ajtó mellett kályha hely van, mely a konyhát helyettesíti.

Különös, az idegeket megbénító szaggal találkozunk itt; ez a szegénység, a nyomor légköre. Számtalan, félig mesztelen gyermek tolong a folyosókon és csap süketítő lármát. Boldogok, még nem tudják minő sors vár rájuk, még csak nem is sejtik, hogy vannak emberek, akiknek jobb dolguk van, akik melegen ruházkodnak, és erősítő táplálékkal élnek.

A harmadik emeleten meg hiányzik ez a lármás csapata a kisdedeknek. Bántó csend uralkodik a háznak ezen a részén, hidegebb a levegő is; érezzük a halál közellétét.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: **A Z A L A P Í T Ó K**
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

LAKÁS HIRDETŐ.
50 fill. Egy fill. 50
lakás hirdetés!

Deák-utcában
egy emeleti lakás kiadó
május 1-től. — Cim a kiadóban.

Eladó a Tompa-utcában a Vörös-
— — ökör iskoia közelében
egy kert 235 négyszögöl
területtel, 30 meter ut-
cai vonallal, mely ház-
építésre legalkalmasabb,
jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban

Egy nagyobb
üzleti helyiség
a Rudics-utcában május 1-től kiadó.

Tiszt uraknak
alkalmas az új honvédlaktanya közelében, **egy igen szép lakás istállóval kiadó.** — — Cim a kiadóhivatalban

Maculatura
papiros

kapható
lapunk kiadóhivatalában

Nyomatott a kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

Alapos oktatást ad
Zongorajáték, továbbá
magyar, német, francia
és latin nyelvtanból egy e téren
több mint 30 évi gyakorlattal
bíró egyén.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban kapható.

Kol lehet legolcsóbban
Kvásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

Külön osztály női
konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fü és leánygallérok	---	---	5 " "

A kertek rendezésére

a kertkedvelő n. é. közönség becses pártfogását felhívom az évek óta fenálló kereskedelmi kertészetemben **eserepes növények, rózsafák s melegágyi saláta, retek, ugorka, méltányos áron kapható.**

Villák, udvazi kertek, nagyobb parkok létesítése s annak javítása, a nyári idényen való gondozása, szőnyegányak s egyéb növények kiültetését jutányosan és pontosan eszközölök.

Telepem: Nagys. dr. Purgly féle kert, az új lelenház háta megett, villamos megálló, szegedi szőlők egyenes ut be a kertészetbe. Meleg ágy terményeim u. m. retek, saláta stb. **KISS ISTVÁN** fűszerkereskedésében Kossuth-utcában kaphatók.

Ugyanott egy jó családból való 13-15 éves fiu gyakornokul felvétetik azonnal.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve tisztelettel

Vágó György,
kereskedelmi műkértész.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Lakás változás. Özv. Hamburger szülész nő lakását Petőfi-utca csirke piaczi idb Illés Antal ur házába helyezte át.

Tanoncul felvétetik egy jó házból való fiu faszobrászathoz. — Cim a kiadóhivatalban.

Mindenki vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papírok, emléké könyvek bámulatos olesón az Antikváriumba Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében. Kölcse könyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak vétetnek és eladatnak.

Kedvező feltételek mellett czimbalom-órát ad egy szakképzet czimbalom-tanító. Cim a kiadóban

Elveszett egy fehérszörű fox kölyök-kutya. A megtalálója jutalomban részesül. Cim a kiadóban.

Széna eladás. Magyar Péter ur Alsó-központ melletti tanyáján nagy mennyiségű széna eladó.

Gyakornok szép írással felvétetik. — Szerb nyelvet bírók előnyben részesülnek. Ajánlatok „Gyakornok” jelige alatt a kiadóhivatalba címzendők.

Használt ajtók és ablakok kerestettek megvételre. — Cim a kiadóhivatalban.

Zongora 240 koronáért és **cimbalom** 100 koronáért eladó és megtekinthető Kőlcsey-utca 2. I. em.

3025/905. sz.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi hogy a város közönsége tulajdonát képező Hajdújárás legelőből 287 lánca homokföld *f. évi március hó 18., 20., 21., 22. és 23-án délelőtt 9 órakor* a helyszínén nyilvános árvezés útján 1—1 láncon percellákban szőlőtelepítési célokra örök áron elfog adatni.

A vételári összeg 20 év alatt egyenlő részletekben fizetendő le a házipénztárba.

Kikiáltási ár lánconként 400 korona. Óvadékképen a kikiáltási 10%-a teendő le, amely összeg a leütés után a vételár 10%-ig nyomban kiegészítendő, az akkép kiegészített összeg az utolsó év vételári részletébe fog betudatni.

Egyéb árverési feltételek a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szabadkán, 1905. évi február hó 28 án.

A városi tanács.

200 hektó
bácsalmási szőlőtelepemen
termelt kitünő minőségű
vegyes fajta 4-5 éves
fehér asztali bor
eladó.

Martinovics Béla
Szabadka, Széchenyi-tér 101.